

Kahramanmaraş Ansiklopedisi

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM
ÜNİVERSİTESİ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Yayınları,
Yayın No: 145

Ansiklopedide yer alan yazıların ve fotoğrafların
sorumluluğu yazarlarına,
Ansiklopedinin tüm hakları Kahramanmaraş
Sütçü İmam Üniversitesine aittir.
Kaynak gösterilmeden, kısmen ya da tamamen
alıntı yapılamaz. Aksine davrananlar hakkında ilgili
yasa uygulanır.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Yönetim
Kurulu'nun 30.11.2016 tarih, 2016/45 toplantı sayılı ve
6 nolu kararı ile yayınlanmıştır.

KSÜ Adına Sahibi
Prof. Dr. Durmuş DEVECİ

Editör
Prof. Dr. İbrahim SOLAK

Koordinatörler
Yrd. Doç. Dr. Yaşar ARSLANYÜREK
Uzman Kemalettin KOÇ
Arş. Gör. Ahmet GÜLENÇ

Yayın Kurulu
İbrahim SOLAK (Prof. Dr.)
Mehmet ÖZKARCI (Prof. Dr.)
İbrahim ÖRNEK (Prof. Dr.)
Kadir SALTALI (Prof. Dr.)
Emin TOROĞLU (Doç. Dr.)
Tamer KARADEMİR (Doç. Dr.)
Sakine Serap AVGIN (Doç. Dr.)
Sadi GEDİK (Yrd. Doç. Dr.)
İbrahim ERŞAHİN (Yrd. Doç. Dr.)
Mesut AKBEN (Öğr. Gör.)
Ramazan AVCI (Uzman)
Serdar YAKAR (Uzman)

Bilim Kurulu
Durmuş DEVECİ (Prof. Dr.)
İbrahim SOLAK (Prof. Dr.)
Mehmet ÖZKARCI (Prof. Dr.)
İbrahim ÖRNEK (Prof. Dr.)
Alptekin YASIM (Prof. Dr.)
Zekeriya PAK (Prof. Dr.)
Kadir SALTALI (Prof. Dr.)
Hüseyin TEMİZ (Prof. Dr.)
Emin TOROĞLU (Doç. Dr.)
Sakine Serap AVGIN (Doç. Dr.)
Tamer KARADEMİR (Doç. Dr.)
Ali Haluk PINAR (Doç. Dr.)
Sadi GEDİK (Yrd. Doç. Dr.)
İbrahim ERŞAHİN (Yrd. Doç. Dr.)
Hasan ARSLAN (Yrd. Doç. Dr.)
Lütfi ALICI (Yrd. Doç. Dr.)
Emel DIRAZ (Yrd. Doç. Dr.)
Necati DEMİR (Yrd. Doç. Dr.)
M. Edip ÇELİK (Yrd. Doç. Dr.)
Mesut AKBEN (Öğr. Gör.)
Seydihan KÜÇÜKDAĞLI (Uzman)
Serdar YAKAR (Uzman)
Ramazan AVCI (Uzman)
Kemalettin KOÇ (Uzman)

Redaktörler
Öğr. Gör. Atilla KAŞIKÇI
Öğr. Gör. Mustafa ÇERKO
Okt. Ali UZUN
Okt. Hurşit AKBAŞ
Okt. Adnan KARA
Okt. Arif ÖZGEN
Okt. Cüneyt ÇETİNKAYA
Arş. Gör. Gülcan ALICI
Arş. Gör. Bülent SAYAK
Arş. Gör. Fazilet GEDİKOĞLU
Arş. Gör. Kadirhan ÖZDEMİR
Arş. Gör. Murat ÖZGAN

Yazı İşleri
Mirsad FIRTINA
Deniz KURTOĞAN

Grafik - Dizgi
İlknur HIŞIR

Takım Numarası
978-975-6497-17-3 (Tk)
ISBN
978-975-6497-18-0 (1.C)

Yayın
KAHRAMANMARAŞ - Aralık 2016

da Hamdullah Bey olup bunun oğlu Şükrullah Bey'dir.

KAYNAKÇA:

Mehmed SÜREYYA, *Sicil-i Osmanî*, C.I, İstanbul 1996, s.199.
MÜCTEBA İlgürel, "I. Mahmud", *Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi*, C.XI, İstanbul 1989, s.143.

AHMET GÜLENC

AHMED PAŞA (d. ? - ö. ?) Maraş Beylerbeyi

Maraş'ta valilik yapmış devlet adamıdır. Mir-i miran rütbesine sahiptir. Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın oğlu İbrahim Paşa'nın Anadolu'yu işgal ettiği sırada, 4 Mart 1840 yılında Maraş valiliğine tayin edildi. Bu sırada Adana valiliğini de yürüten Ahmed Paşa Maraş'a gitmeyerek, yerine Bayezidzade Numan Bey'i mütesellim olarak tayin etti. Ahmed Paşa'nın Maraş valiliği boyunca Maraş'a Numan Bey mütesellimlik yaptı. Maraş'a gelemeden vefat eden Ahmed Paşa'nın yerine Ali Paşa atandı. Osmanlı Devleti'nin Kavalalı Mehmet Ali Paşa ile uğraştığı bu dönemde Ahmed Paşa'nın mütesellim Numan Bey vasıtasıyla Maraş'ı yönetmeye çalışması, bölgede zaten sağlanamayan asayiş tamamıyla bozdu.

KAYNAKÇA:

Kasım BAL, *Maraş Valisi Bayezidzade Süleyman Paşa (1800-1840)*, Kahramanmaraş 2014, s.125-126.
İlyas GÖKHAN - Kasım BAL, *Osmanlı Dönemi Maraş'ın İdari Tarihinde Dulkadirli ve Bayezidli İdareciler (1700-*

1850), İstanbul 2013, s. 275.

HADİ AVA

AHMED PAŞA (BAYAZITLI) (d. ? - ö. ?) Mütesellim

Devlet adamıdır. Doğum ve ölüm tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Babası Bayazıttoğlu ailesinden Büyük Bekir Bey olup Adana mütesellimi olarak bilinir. Ailenin diğer fertleri gibi iyi bir eğitim alır ve Göksun mütesellimi olarak Osmanlı devleti adına bölgenin idaresini yürütür.

1853'de Kırım savaşının patlak vermesi ile bölgedeki aşiret reislerini konağında toplar. Yaptığı etkili konuşması ile başta Cerit aşiret reisi Kara Fatma Hatun olmak üzere Kırım savaşına katılma kararı alınır. Bir rivayet İskenderun'dan gemilerle, bir diğer rivayet ise Kayseri üzerinden hayvanlarla İstanbul Üsküdar'a ulaşır cepheye giderler. Serdar-ı Ekrem Ömer Paşa Bayazıttoğlu Ahmet Bey'in al atına hayran kalır. Savaşta büyük yararlılıklar gösteren Bayazıttoğlu Ahmet Bey Paşalığa terfi eder. Beraberindeki Türkmen aşiretlerine de Şecaat Madalyası verilerek övgüler dizilir. Bunlardan en çok övgüyü de Cerit aşiret reisi Kara Fatma Hatun alır.

Askeri hastane olarak kullanılan Selimiye Kışlası'nda Çerkez Mehmet Bey ile tanışır. Mehmet Bey Kırım'dan hicret etmiş, Osmanlıya sığınmış Çerkez beylerindendir. Kendileri-

ne Osmanlı idaresi tarafından Hama ile Humus arasında toprak tahsis edilmiştir. Kafkasya'nın serin ve sulu havasından çöl sıcağına gidecek olmanın üzüntüsü içinde iken Bayazıttoğlu Ahmet Paşa'nın teklifi ile sevinir. Ahmet Paşa, Kafkas muhacirlerine; "Göksun benim idaremedir. Gelir, görür, beğenir iseniz size miktarı kâfi toprak hibe ederim" der. Çerkez beylerinden Mehmet Bey, Mahmut Bey ve Tayfur Beyler bu teklifi benimseyerek Göksun'a gelir ve gösterilen bölgelere yerleşirler. Bugün bu bölgelerde kendi adları ile kurulu köyler bulunmaktadır.

Doğum tarihi gibi ölüm tarihi de kayda geçmeyen Ahmet Paşa'nın çocukları arasında en çok bilinenler Abdülkadir Paşa, Mahmut Arifi Paşa, Musa Kazım Bey ve Mehmet Rüştü Bey'dir. Şair Adil Erdem Bayazıt da Mehmet Rüştü Bey'in torunudur.

KAYNAKÇA:

Bekir Sami BAYAZIT, *Kahramanmaraş'ta Bayazıttoğulları Tarih ve Albümü*, Ankara 1974.
Bekir Sami BAYAZIT, *"Kahramanmaraş'ta Bayazıttoğulları"* Kahramanmaraş 1998.
Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR, *Maraş Meşhurları*, Kahramanmaraş 2009.

SERDAR YAKAR

AHMED PAŞA (CURAZÂDE) (d. ? - ö. 1791?) Maraş Beylerbeyi

24 Mart 1791 tarihinde Maraş Beylerbeyliğinden azledilen

Ömer Paşa'nın yerine 2 Nisan 1791 Balçık Muhafızı Curazâde Ahmet Paşa tayin edildi. Ancak Curazâde Ahmet Paşa Maraş'a gelmeyerek yerine bir müte-sellim tayin etti. 22 Nisan 1791 tarihli belgeden yani Ahmet Paşa'nın Maraş'a tayininden çok kısa bir süre sonra öldüğü anlaşılmaktadır. Onun katlin-den sonra Maraş Beylerbeyliği-ne Kayserilizâde İbrahim Paşa atandı.

KAYNAKÇA:

İlyas GÖKHAN, *Başlangıçtan Kurtuluş Harbine Kadar Maraş*, Kahramanmaraş, 2011.

İlyas GÖKHAN - E. Kasım BAL, *Osmanlı Dönemi Maraş'ın İdari Tarihinde Dulkadirli ve Bayezidli İdareciler (1700-1850)*, İstanbul 2013.

SAMET ALIÇ

AHMED PAŞA (ÇÖTELİ)

(d. ? - ö. 1696)
Maraş Beylerbeyi

Ahmed Paşa'nın hangi tarihte ve nerede doğduğuna dair bir bilgi bulunmamaktadır. Adaletsiz ve acımasız olarak zikredilen Ahmed Paşa, 1694/95 yılında Trabzon beylerbeyi görevine müteakip Ağustos 1695'te Maraş beylerbeyliğine tayin olmuştur. Ancak bu görevde bir yıl kadar kaldıktan sonra 9 Muharrem 1108/Ağustos 1696'da katledilmiştir.

KAYNAKÇA:

Mehmed SÜREYYÂ, *Sicill-i Osmanî*, C.I, (Haz. Nuri Akbayar), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996, s.206.

Faruk SÖYLEMEZ, "Yeniçağda Kahramanmaraş (1522-1789)", *Akdeniz'in Altın Kenti Kahramanmaraş*, (Ed. Orhan DOĞAN vd. T.C. Kahramanmaraş Valiliği İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü 2014, ss. 45-53, s.47.

ÖMÜR YANAR

AHMED PAŞA (ÇUFUTOĞLU)

(d. ? - ö. 1687)
Maraş Beylerbeyi

Doğum tarihi bilinmeyen Ahmed Paşa'nın baskıcı ve acımasız olduğu ifade edilmektedir. Ahmed Paşa, aslen Boşnak olmasına rağmen Halep'te uzun süre bulunmasına istinaden aynı zamanda Halepli olarak zikredilmiştir. Halep beylerbeyliğinden sonra 1685 yılında Rakka beylerbeyliğinde bulunmuş ve 1687 yılında ise beylerbeyi olarak Maraş'a tayin olmuştur. Ahmed Paşa'nın bu görevinden sonra Aydın muhassıllığı görevinin yanı sıra 1689/90'de Kıbrıs valiliği ve 1690/91 yılında Bolu mutasarrıflığı görevinde bulunduğu görülmektedir. Bolu mutasarrıflığı görevini icra ettiği sırada katledilmiştir.

KAYNAKÇA:

Mehmed SÜREYYÂ, *Sicill-i Osmanî*, C.I, (Haz. Nuri Akbayar), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996, s.206. Mesut DEMİR, "1686-1687 (h. 1097 - 1098) Tarihli Atık Şikâyet Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi", *Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010, s.454.

ÖMÜR YANAR

AHMED PAŞA (KARAÇİNOĞLU)

(d. ? - ö. 1524)
Maraş Beylerbeyi

Doğum tarihi hakkında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Yavuz Sultan Selim döneminde yapılan pek çok sefere katılarak sultanın güvenini kazanmıştır. Bunun üzerine, 1515 yılında Kemah Kalesi'nin ele geçirilmesi sırasında gösterdiği üstün başarı dolayısıyla kendisine mükafat olarak Kemah muhafızlığı görevi tevcih olunmuştur. Bu görevindeki muvaffakiyetine müteakip kendisine 1512 yılında beylerbeyi payesi verilmiştir. Daha sonra Maraş beylerbeyi de olduğu bilinen Ahmed Paşa'nın bu görev ve hangi tarihte tayin olduğuna dair bir bilgi bulunmamaktadır. 930/1524 tarihinde vefat ettiği bilinmektedir.

KAYNAKÇA:

Mehmed SÜREYYÂ, *Sicill-i Osmanî*, C.I, (Haz. Nuri Akbayar, Seyit Ali Kahraman), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996, s.213.

Remzi KILIÇ, "Diyarbakır ve Güneydoğu Anadolu'nun Osmanlı Devleti'ne katılması", *I. Uluslararası Oğuzlardan Osmanlıya Diyarbakır Sempozyumu*, Diyarbakır 2004, ss. 575-589. s.585.

ÖMÜR YANAR

AHMED PAŞA (MUHTABZÂDE)

(d. ? - ö. 1582?)
Maraş Beylerbeyi

Beylerbeyidir. Yeniçeri kâtip-